

Lar du deg bløffe av «konsulentmafiaen»?

Noen har utrolig nok valgt å bygge hele sin karriere i hundefaget på å kritisere og fordømme andre fagfolk, i stedet for å fremme sine egne metoder og teorier. Jeg synes det er betimelig at de får litt av sin egen medisin. Ikke la deg bløffe av titler og store ord!

Tekst og bilder: John W Henriksen, Skien Hundeskole

Man trenger ikke lenger være dyktig hundetrener for å belære hundeeiere. Man trenger ikke lenger vise frem egne resultater, demonstrere et koppel veldresserte hunder, eller imponere folk med oppvisninger. Nå er det **teoretikerne** som gjelder. Det kaller seg «atferdskonsulenter» og «atferdseksperteser». De er flinke til å prate på seminarer, skrive kritiske innlegg og diskutere på internett. På denne måten slipper de nemlig å vise frem sine egne evner med dyrene i praksis, eller hva de har oppnådd via **egne ferdigheter**.

Ekte praktiske resultater i **den virkelige verden** vektlegges ikke av teoretikerne. Når de kan vise til at hundens nese følger etter en godbit, skal dette være bevis for at den ikke trenger irttesettelse når den gjør noe galt. Argumentene støtter seg til *tolkninger* av forskningsresultater fra forsøk som registrerer resultater i enkeltstående øvelser og styrte situasjoner, for deretter helt ukritisk å bankes igjennom som sannheter og generelle regler for enhver situasjon i hundens liv.

Konsekvensene er sørgelige. Ferske hundeeiere imponeres og svelger de akademiske fremstillingene rått. Alle klarer å få hunden til å sitte og rulle rundt (så lenge den premieres med en pølsebit), men hundene kan ikke lenger tas med ut blant folk av ren frykt for at de ikke skal oppføre seg ordentlig. Folk tør ikke gi hundene sine **oppdragelse** lenger, fordi de tror det er **feil**. Dermed går de glipp av det fantastiske livet man kan ha med en balansert, rolig, og tilfreds hund.

«Eksperter» som ikke kan trene hunder?

Hundeidrett (her representert med noen av artikkelforfatterens hunder som trener på lydighetsprøver)

Hundetrening er jo en **organisert idrett!** Både i Norge og de fleste andre siviliserte land. Med norgesmesterskap, nordisk-, europeisk-, og verdensmesterskap i en rekke grener. Hvor utøverne bedømmes etter et standardisert regelverk når de presenterer sine **ferdigheter i hundetrening**. Norge hevder seg for øvrig stadig i internasjonale mesterskap!

Når så den norske «atferdskonsulenten» i sin egen presentasjon av seg selv skryter av erfaring og deltakelse i en rekke grener, er det jo betenkelig at vedkommende ikke engang kvalifiserer seg til opprykk eller får mesterskapstitler. Dette betyr naturligvis bare at **alle de andre utøverne faktisk er flinkere enn «eksperten»** til å **modifisere hundenes adferd!!** Dette er ren logikk. Er det hederlig å kalle seg «en av Norges fremste eksperter på hundeatferd» når praktisk talt **alle andre utøvere gjør oppgavene bedre?**

De ekte vinnerne som virkelig kan trene hunder vet naturligvis hvor skapet står. All verdens læringsteori kan ikke erstatte tusenvis av treningstimer med ekte dyr i den virkelige verden. Når «eksperten» belærer andre hundetrenerne, blir det som om **gymnlærer Hansen** skal belære **Manchester United** om fotball bare fordi han har fullført idrettshøgskolen.

Fagfolk?

Det er merkelig hvordan reglene for valg av fagfolk i hundebransjen avviker fra valg av fagfolk når det gjelder andre fora. Når vi skal velge leverandør i andre bransjer styrer vi unna de som bare bruker tiden på å snakke negativt om konkurrentene.

«Atferdskonsulentenes» innlegg på egne hjemmesider er utelukkende gjengivelser og henvisninger til **andres** forskning og arbeid. De viser aldri til **sitt eget** arbeid med hunder. De har knapt et eneste selvprodusert bilde, filmklipp, eller arbeidsbeskrivelser på hjemmesidene sine, men fullt opp med glansbilder de har lastet ned fra nettet, og henvisninger til rapporter om læringsteori fra utenlandske nettsteder. I andre bransjer kalles dette for «**bobler**» eller «**luftslott**».

De bygger luftslott rundt seg selv! Og de bygger sin egen narsissistiske virksomhet nærmest utelukkende på **fordømmende kritikk av andre kjente fagfolk**. Fagfolk som faktisk har klart å oppnå suksess gjennom eget arbeid, uten å kritisere konkurrenter eller å tråkke på andre. Ved å legge ut fordømmende kritikk av kjente og hederlige fagfolk som **Cesar Millan, Geir R. Nordenstam, Jeppe Stridh**, osv. oppnår «atferdskonsulentene» en oppmerksomhet de ellers bare kunne **drømme om**. Dette vet de naturligvis godt selv, og velger derfor sine «ofre» med omhu. Dermed får de spalteplass i avisen og i «hundesport» uten at de må vise frem sine **egne ferdigheter**.

For selv kan de jo ikke trene hunder. Og de vil for enhver pris unngå å rette søkelyset mot dette og sine egne lettvinde løsninger, som bl.a. består i **medisinering** og **avliving** av vanskelige hunder. Er det ingen som lurar på hvorfor de ikke får med seg noen kjente hundetrenerer på svertokampanjene sine? Det er naturligvis fordi gode hundetrenerer vet bedre. Derfor må de hente støtte i henvisninger til akademiske forskningsresultater de selv «tilpasser», samt hos andre «atferdskonsulenter» og hundeklubber som lar seg imponere av argumentasjon fremfor resultater som kan ses med egne øyne. Enkelte hundeskoler som sliter med å få oppmerksomhet på hederlig vis, henger seg også på.

Artikkelforfatteren og Cesar Millan ved hans hundesenter i Los Angeles. Cesar er en varm og vennlig person som lever helt spartansk. Han uttaler seg aldri kritisk om noen, og har viet livet til å redde hjemløse, mishandlede, og skadede hunder. Inntektene fra TV og seminarer går også til humanitære prosjekter i hele verden. Cesar betraktes som en **trussel** av de norske «atferdskonsulentene» fordi han går dem i næringen med ekte resultater. Dessuten er han jo kjendis, og dermed en **inngangsbillett** til **mediedekning**.

Geir Nordenstam med sin flotte Dobermann. Geir har trent tusenvis av hunder gjennom 50 år og solgt over 50.000 bøker om hundeopplæring og trening. En lang rekke utøvere i Norsk hundeidrett med nasjonal og internasjonal suksess har lært ferdighetene sine hos Geir, og mange hundeskoler over hele landet har instruktører utdannet ved Nordenstam Hundeskole. I følge «atferdseksperter» er han **gammeldags**, og metodene hans **virker ikke**.

Hva er det egentlig de driver med?

Å finne fylldig dokumentasjon på resultatene av «atferdskonsulentenes» arbeid med hunder er en prøvelse. Jeg har hatt den tvilsomme gleden av å se tv-opptak av et par eksempler, hvor det er åpenbart at ikke engang «eksperten» selv forstår hvor **mislykket** forsøkene på rehabilitering var:

Det første tilfellet omfattet en hund som gikk til hysteriske angrep på trillekofferter. Jeg tipper mange hundetrenerne satt og **vred seg i stolen** når de fikk se dette. «Atferdskonsulenten» foreskrev et opplegg med gradvis tilnærming som varte i ukevis, uten å oppnå pålitelige resultater. Hundeeierens holdning og oppførsel i situasjonen ble knapt nevnt. En hvilken som helst god hundetrener hadde stanset denne uønskede adferden **på timen**. Skal det virkelig være tillatt å kalle seg *fagperson*, når man ikke engang har fagkunnskap nok til løse en såpass enkel oppgave? – Og i tillegg å være freidig nok til å kritisere de som *kan*?

Jeg synes det er et åpent spørsmål om det er **god dyrevelferd** å la hunden **leve slik i frustrasjon i månedsvis** fremfor å sette en stopper for problemet der og da.

Det andre eksemplet var virkelig hårreisende, og omfattet en hund som til tross for sitt elskelige vesen kunne gjøre utfall med knurring og glefsing. «Atferdskonsulenten» satte den med **ryggen mot veggen i et fremmed rom** og veivet med armene rundt hodet på den for å «evaluere». **Milde himmel!** I stedet for å lære hundeeieren hvilken holdning og hvilke øvelser som skulle til for å løse dette problemet på et par uker, ble både hunden og eierfamilien presset igjennom et langvarig tragisk opplegg uten lederskapsøvelser eller korrigerende.

Etter en stund anbefalte «eksperten» at hunden skulle **medisineres**. Når dette ikke gav resultater, **anbefalte hun å avlive hunden**. Jeg kan ikke med min beste vilje forstå at hunder og eiere skal bli utsatt for en slik prøvelse uten at det stilles spørsmål ved «atferdskonsulentens» kompetanse. Dette er skandaløst.

Hunden snappet, og «konsulenten» skvatt unna, uten å forstå at hun dermed forsterket adferden. En hundetrener ville stått fast, trygg og rolig, og kanskje til og med gitt en korrigerende. Denne hunden var ikke engang særskilt utagerende. **For en farse!** Skal dette virkelig være mer dyrevennlig enn å gi hunden en dytt og et napp i dressurlenken?

Teorier som overgår naturlovene

Teoretikerne viser til fartstid i hundehold og deltakelse på teorikurs eller åtte ukesamlinger ved et universitet i England. Men de mangler åpenbart ballast i form av **praktisk hundearbeid** som gir *faktiske resultater*. De luffer spennende teorier om at hunden «ikke er et flokkdyr», og at det «ikke forekommer lederskap og dominans» i hundeverden. Til tross for dette **utøver de selv både ledelse og dominans over sine egne hunder hver dag**, når de bestemmer hvor og når de skal spise, hvor de skal gå, når de skal sitte eller ligge, og faktisk hvor de skal oppholde seg til enhver tid. De tauer jo til og med hundene rundt i bånd!

Synspunktene deres kan virke legitime for folk som ikke arbeider med store familieflokker, men konsentrerer erfaringen sin rundt enkeltindivider i selskapsdyrsformat, og hunder som bor sammen i *kollektiv*.

Et *kollektiv* er ikke en *flokk*, men en gruppe individer som er sammensatt av oss mennesker. En *flokk* be-

Hunder i **kollektiv** på hundeskolen

står av en *familie* som vokser opp sammen gjennom flere generasjoner. Hundekjørere, jegere, og andre som lever med store familieflokker rister på hodet. Fordi disse opplever flokkstruktur, lederskap, hierarki, alfaruller, osv. på daglig basis, og kan ikke forstå trangsyntheten.

La meg fortelle at hunden er en **overlevelsesmaskin** og et rovdyr. Den er definitivt et flokkdyr. Og den vil definitivt søke etter lederskap. Hvis den ikke *får* lederskap, vil den instinktivt *gi* lederskap. Dette er flokkens naturlige overlevelsesmekanisme.

Hvis akademikerne hadde sett hvordan hundens egen mor gir den opplæring etter hvert som den blir voksen, ville de blitt **skremt** og anmeldt alfatispa for **brudd på dyrevernaven**. Og dette er kjernen av problemet; - nemlig at de forfekter at **naturen tar feil**, og at **de selv vet bedre**. I naturen blir dyrene faktisk på daglig basis utsatt for både dominans, lederskap, fysisk påvirkning, og andre «ondskapsfulle» metoder som «atferdskonsulentene» mener de ikke tåler. Har man virkelig lov til å utnevne seg selv til **gud** på denne måten uten at noen stiller spørsmål?

«Kun positiv forsterkning»??

Er det ikke festlig å se «eksperter» som hevder de benytter «**kun positive læringsmetoder**» samtidig komme med svært **ondskapsfulle, fordømmende og hatefulle** utsagn om andre hundetrenerer? I fornuftens navn, er ikke dette de samme personene som forkynner at atferd skal endres med **premiering** og ikke med straff? Gjelder ikke dette i så fall for mennesker også?

Det finnes ekte hundetrenerer, blant annet i Sverige, som har utlovet klekkelig dusør til den som kan vise at han eller hun kan dressere en stående fuglehund kun ved hjelp av positiv forsterkning og "klikker". Ingen har gjort krav på pengene. Det skyldes naturligvis at det ikke lar seg gjennomføre. Hunden må, som alle andre individer, **få beskjed når den gjør feil**. Ikke bare når den gjør rett. Når hunden gjør noe galt (for eksempel blir sint på mennesker) MÅ du gi den en negativ påvirkning.

Jeg vil sitere Ian Dunbar, som bl.a. har en doktorgrad i dyreadferd og har forsket i en mannsalder på kommunikasjon og hierarkibasert sosial atferd hos hunder ved universitetet i Berkeley: «Du kan lære hunden mye gjennom bare å oppmuntre og premiere den riktige adferden, og kanskje legge forholdene til rette slik at den ikke kan gjøre feil. Men du vil **ikke oppnå pålitelige resultater** før du straffer den for feil adferd. Dette er det største problemet i hundetreningen som folk ikke forstår.» Sitat slutt.

Slike «forskingsresultater» passer naturligvis ikke inn i «atferdskonsulentenes» agenda, og sløyfes sammen med lignende uttalelser fra ekte fagfolk. **Straff har ingen ting med å være ondskapsfull eller slem å gjøre!** Straff kan være et napp i lenken, en dytt, eller et bestemt «nei!», og påføres bare et par ganger. Hvis straff må påføres mer enn 2-3 ganger, gjøres det feil! Etterpå har du **et helt liv** med problemet **ute av verden**, fremfor at både hund og menneske skal leve i en evig frustrert tilstand.

«Atferdskonsulentene» må gjerne fremme sine alternative teorier og metoder hvis de mener de er bedre og gir resultater. **Nye metoder vil raskt bli populære av seg selv hvis de faktisk virker.** Men hvis opplegget ikke virker eller får oppslutning, blir det bare patetisk å la frustrasjonen over egen mangel på kunnskap og fremgang gå ut over andre.

*Hunder med oppdragelse: Ydmyke, tilfredse, vennlige.
Pålitelige både på bussen og i sofakroken.*

Når mange av oss mener at hunder ikke bør behandles som små mennesker, og at svært aggressive og farlige hunder trenger en sterkere påvirkning for å rehabiliteres, i stedet for å velge den lettvinde veien med å avlive dem, så er det **rett og slett fordi vi elsker hunden.**

Det er lov å være uenig i dette. Men bør man ikke heller gjøre en innsats for å få gjennomslag for sine egne alternativer, fremfor å bli ondskapsfulle mot konkurrenter med andre meninger? «Atferdskonsulentene» har faktisk startet **egne offentlige facebookgrupper** med ens formål å **kritisere og mobbe navngitte** konkurrenter! Hvor ondskapsfull og selvsentrert går det an å være?

På grunn av denne oppførselen fra noen enkeltindivider har den akademiske siden i hundenorge blitt redusert til kverulanter som ikke kan tas alvorlig, i stedet for å være de fagmessige bidragsyterne de burde være. Til og med «Hundesport» har trykket både regelrett sjikane og «fagartikler» om hundetrening fra disse «ekspertene» som **ikke kan trene hunder.**

Hundeeieren må være ærlig mot seg selv!

Når en fersk hundeeier skal søke kunnskap, bør de være logiske og kritiske når de skal velge hvem de skal høre på. Forlang å få se vedkommendes praktiske ferdigheter med egne øyne. Søk veiledning fra noen som faktisk viser deg hundetrening med **ekte hunder av kjøtt og blod**, og ikke bare kan argumentere og henvise til forskningsrapporter. Vær ærlig mot deg selv og hva du ønsker av hunden din. Det er DU som skal leve med den i 10-15 år. Vi lever nemlig **ikke** i en *teoretisk* verden.

